

11. máj 2021
UTOROK

19/21

0,50 €

ROČNÍK 20

PODDUKLIANSKE Novinky

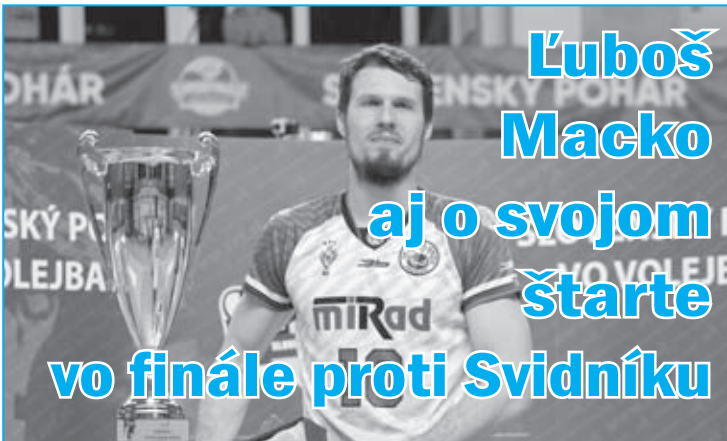
www.podduklianskenovinky.sk / redakcia@podduklianskenovinky.sk
www.facebook.com/Podduklianskenovinky

Za zaplatené
dane
šanca
na výhru

Ľuboš
Macko
aj o svojom
štarte

vo finále proti Svidníku

Svidničanka
si v PULS-e
a v muzikáli
plní svoje sny

9 771337 618008 19

V budove a v areáli, kde sídli Územný spolok SČK, bude pôsobiť aj Sociálny podnik mesta Svidník

Z dôvodu zosúladenia právneho stavu s platnou legislatívou, ako aj z dôvodu vzniku Sociálneho podniku mesta Svidník. Takto mesto Svidník odôvodnilo, prečo na stoly poslancov Mestského zastupiteľstva vo Svidníku predložilo návrh na úpravu nájomných vzťahov v budove, v ktorej sídli svidnícky Územný spolok SČK a v príľahlých garážach.

ZÁMER NA PRENÁJOM NEHNUTEĽNOSTI A GARÁŽÍ

Mesto predložilo Mestskému zastupiteľstvu vo Svidníku zámer na prenájom nehnuteľnosti, a to nebytových priestorov v administratívnej budove na Ul. Stropkovskej a garáží na rovnakej ulici pre Slovenský Červený kríž, územný spolok Svidník z dôvodu, že nájomca sa zaväzuje po celú dobu nájmu v týchto priestoroch prevádzkovať činnosť Slovenského Červeného kríža, územného spolku Svidník na nasledovný účel: - kancelárske priestory pre činnosť Slovenského červeného kríža, územného spolku Svidník, - školiace a edukatívne aktivity, - zabezpečenie činnosti dobrovoľníctva, - sociálne služby krízovej intervencie, - aktivity krízového manažmentu a humanitárnej pomoci, - skladové a logistické potreby súvisiace s činnosťou Slovenského červeného kríža, územného spolku Svidník.

Zároveň po dobu trvania nájomnej zmluvy k vyššie uvedeným nebytovým priestorom prenajímateľ umožní vstup, prechod, prejazd a parkovanie motorových vozidiel na parcele, ktorá je príľahlá k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet nájmu pre Slovenský červený kríž, územný spolok Svidník. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Svidník v platnom znení neumožňujú primátorke mesta

Svidník uzatvárať nájomné zmluvy ako postup hodný osobitného zreteľa bez súhlasu Mestského zastupiteľstva vo Svidníku.

Mestská rada odporúčala Mestskému zastupiteľstvu tento materiál prerokovať a schváliť, Komisia sociálna, zdravotná a bytová pri Mestskom zastupiteľstve tento materiál prerokovala a neodporúčala ho schváliť. Komisia odporúčala pracovné stretnutie Slovenského Červeného kríža, územného spolku Svidník s vedením mesta Svidník ohľadom prenájmu nebytových priestorov.

Poslankyňa Mestského zastupiteľstva Katarína Siváková v rozprave k predloženému návrhu ako členka Ko-

misie sociálne, zdravotne a bytovej pri Mestskom zastupiteľstve zopakovala výsledok z jej rokovania.

Pripomenula, že členom tejto komisie je aj riaditeľ svidníckeho Územného spolku Slavomír Sakalik. „**Odporúčali sme spoločné rokovanie, pretože**

aj na našom zasadnutí vyvstali rôzne nejasnosti, o čo vlastne ide, preto by som chcela vedieť, ako dopadli rokovania, či došlo k dohode,“ pýtala sa poslankyňa Katarína Siváková.

Primátorka Svidníka Marcela Ivančová reagovala, že mali asi päť rokovani a „**myslím si, že sme našli taký rozumný konsenzus.**“

***

AKTUÁLNA ZMLUVA JE Z ROKU 1995

Aktuálna nájomná zmluva je z roku 1995, na margo čoho poslanec Ján Vook povedal, že je to dosť dávna doba a doteraz podľa neho nebol, žiaden problém. „**Treba si uvedomiť, že SČK sa podieľa na množstve akcií a podujatí v meste. Musíme si uvedomiť aj to, že obmedzíme im prísun finančných prostriedkov, pretože už z prenájmu nebudú ziskávať taký objem financií ako doteraz, tak sa chcem opýtať, či im to plánujeme v budúcnosti inak vykompenzovať,**“ pýtal sa poslanec Ján Vook a primátorka mu odpovedala, že všetko závisí od rozhodnutia poslanskeho zboru.

„**Tu nejde o to, aby sme SČK dostali preč z budovy, to vôbec nie, ale aby sme sa venovali starostlivosti o majetok mesta. Chceme zosúladiť vlastnícke a nájomné vzťahy tak, ako majú byť, máme predsa zodpovednosť za majetok mesta,**“ zdôraznila primátorka Svidníka Marcela Ivančová, no a diskusia sa potom zvrtila na tému Sociálneho podniku mesta Svidník, ktorý prvým aprílovým dňom začal svoju činnosť.

***

ČASŤ PRIESTOROV BUDE VYUŽÍVAŤ MESTSKÝ PODNIK

Práve jeho vznikom mesto dôvodí navrhované zmeny s tým, že časť

V budove a v areáli, kde sídli Územný spolok SČK, bude pôsobiť aj Sociálny podnik mesta Svidník

priestorov v budove SČK bude využívať práve Sociálny podnik. „Sociálny podnik by nemohol ísť do budovy Duklastavu? Tiež je v dezolátnom stave a Sociálny podnik by si ho možno vedel opraviť a SČK by mohol fungovať normálne aj naďalej,“ nahlas sa zamýšľal Ján Vook, no mesto podľa primátorky hľadalo všetky možné riešenia a zdôraznila, že niekdajší Duklastav nie je v dezolátnom stave.

„Nebol tam však vhodný priestor, aby tam mohla fungovať linka na výrobu brikiet. Toto tu v areáli, kde sídli SČK, bol najvhodnejší priestor, ktorým mesto disponuje,“ podotkla Marcela Ivančová a jej zástupca, zároveň poverený riadením Sociálneho podniku mesta Svidník Michal Goriščák následne vyhlásil, že potrebný priestor na umiestnenie tzv. briketovacej linky a na sklad drevnej hmoty.

***

PRIESTOR

PRE BRIKETOVAČIU LINKU

„Priestory v areáli SČK sú ideálne, lebo popri administratívnej budove sú tam garáže. Jednali sme s Územnou radou SČK viac ako päťkrát a dohodli sme sa. Spokojnosť bola

z oboch strán asi rovnaká a treba povedať, že v tomto areáli treba trochu nastaviť vzťahy s nájomcami, brána je otvorená, chodia tam rôzni ľudia a systém do mestského majetku treba zavádzať,“ zdôraznil viceprimátor Michal Goriščák.

Tu sa napokon dostávame k pointe. Doteraz Slovenský Červený kríž užíva celú budovu a rovnako aj sedem z deviatich garáží, z ktorých niektoré prenajíma. Financie získané za prenájom garáží následne SČK používa na financovanie svojej činnosti a prevádzkových nákladov, no po novom to bude inak.

A práve o poklese príjmov SČK hovoril poslanec Ján Vook a narážala na to aj poslankyňa Katarína Siváková, keď hovorila o tom, že Komisia sociálna, zdravotná a bytová pri Mestskom zastupiteľstve tento materiál prerokovala a neodporúčala ho schváliť, pretože vznikli rôzne nejasnosti.

***

PRENÁJOM GARÁŽI PO NOVOM

Vlastníkom budovy i garáží je mesto Svidník, no a ako sme uviedli, z deviatich až sedem garáží má v prenájme SČK a štyri z nich prenajíma ďalším subjektom. Po novom to bude tak, že SČK bude mať od mesta v prenájme

Svidnícky mestský parlament predložil zámer schváliť, za z jedenástich prítomných poslancov hlasovali desiat, len poslanec Ján Vook sa hlasovania zdržal

päť garáží, z ktorých však tri využíva pre vlastné aktivity a na uskladňovanie vlastného materiálu a podobne.

Na prenájom a teda na možnosť získať finančné prostriedky na financovanie vlastných prevádzkových nákladov tak SČK ostanú dva garáže. Jeden garáž bude i naďalej, tak ako doteraz, využívať Dobrovoľný hasičský zbor mesta Svidník, ďalší Technické služby mesta Svidník, no a zvyšné dva, ktoré doteraz prenajímali SČK, bude využívať Sociálny podnik mesta Svidník.

Plánuje v nich umiestniť spomínanú briketovacu linku. Sociálny podnik mesta Svidník bude zároveň podľa viceprimátora Michala Goriščáka

využívať suterén budovy a dve nadzemné podlažia budú i naďalej slúžiť Územnému spolku SČK vo Svidníku. Ako povedal viceprimátor Michal Goriščák, s Územnou radou SČK mesto rokovalo viac ako päťkrát a dohodli sa.

Svidnícky mestský parlament aj preto predložil zámer schváliť, za z jedenástich prítomných poslancov hlasovali desiat, len poslanec Ján Vook sa hlasovania zdržal.

O spomínanom Sociálnom podniku mesta Svidník neskôr poslanci diskutovali znovu a my sa ich vyjadreniam venujeme aj v samostatnom príspevku.

(ps)

Vojaci odišli, v kontrolách pokračujú už len policajti

Pomaly, ale isto. Vojaci sa z ulíc či hraničných priechodov postupne vracajú do kasární. Hlavná ťarcha pri kontrolách dodržiavania nariadení ostáva na policajtoch. Napriek tomu to zatiaľ stále na nejaké veľké uvoľňovanie hraničných opatrení nevyzerá.

„Vzhľadom na klesajúce počty nakazených a tiež potrebu ozbrojených síl vrátiť sa k výcvikovým aktivitám postupne znižujeme počty týchto vojakov,“ povedala hovorkyňa Ministerstva obrany SR Martina Kovaľ Kakaščíková.

Z okresov Svidník či Stropkov napríklad vojakov stiahli k poslednému aprílovému dňu, a tak aj na slovensko-poľskom hraničnom priechode Vyšný Komárnik - Barwinek ostali už iba policajti. Okrem hraníc mohli ľudia vojakov vidieť aj v uliciach miest. Aj v našom regióne boli súčasťou zmiešaných policajno-vojenských hliadok od konca februára. Podľa rezortu obrany, hoci ich

postupne ubúda, Ozbrojené sily stále spĺňajú všetky požiadavky Ministerstva vnútra SR. „Dnes sme na boj proti Covidu vyčlenili 672 vojakov, preto plnenie našich úloh pri pandémie ostáva naďalej prioritou,“ povedala v pondelok 3. mája hovorkyňa rezortu obrany Martina Kovaľ Kakaščíková.

Aktuálne platí, že profesionálni vojaci sú na pomoc polícii vyčlenení do konca mája. Platí to aj pre pomoc vojakov hygienikom v úradoch verejného zdravotníctva. Aj bez vojakov však policajti v slovensko-poľskom pohraničí v kontrolách nepoľavujú. „Policajný zbor aj naďalej plní úlohy v zmysle príkazu prezidenta policajného zboru, teda plní úlohy na úseku zvýšeného výkonu služby, ako aj na úseku kontroly na hraničnom priechode vo Vyšnom Komárniku,“ vyhlásil riaditeľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru SR vo Svidníku Jaroslav Suvák, podľa ktorého už na spomínanom hraničnom priechode nehliadajú non-stop 24 hodín denne a sedem dní v týždni.

Ozrejmila to aj hovorkyňa Prezídia Policajného zboru SR v Bratislave Denisa Bárđyová. „Od 1. mája 2021 došlo k zníženiu počtu príslušníkov Ozbrojených síl SR vyčlenených na podporu plnenia úloh Policajného zboru pri kontrolách dodržiavania platných karanténnych opatrení na vnútorných hraniciach, na vstupe na územie Slovenskej republiky. Príslušníci Ozbrojených síl SR sú nasadzovaní len na najväčších (najfrekventovanejších) priechodoch.

Výkon kontrol v režime 24/7 zostal zachovaný len na niektorých vybraných vstupoch na územie Slovenskej republiky. Na ostatných priechodoch je režim upravený v závislosti od kategórie priechodu a frekvencie premávky. Kontroly sa vykonávajú tak v dennom, ako aj v nočnom čase.

V tejto súvislosti pripomíname, že povinnosti vyplývajúce z Vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 195/2021, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky musia osoby dodržiavať bez ohľadu na skutočnosť či sú na vstupe kontrolované príslušníkmi Policajného zboru,“ zdôraznila policajná hovorkyňa Denisa Bárđyová.

(ps)

Kružľová láka obyvateľov na platenie daní naraz. Čo na to Svidník?

Zaplat' dane naraz v plnej výške a vyhraj. V obci Kružľová prišli s nápadom, ako dostať do obecnej kasy pred letom čo najviac peňazí. Máj a jún sú totiž pre samosprávy z hľadiska financií kritickými mesiacmi.

„Tento rok máme takú akciu, že v prípade, ak zaplatíte daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad celú sumu naraz, môžete si vybrať jeden žreb, možno bude výherný, a rúško zadarmo,“ takto pracovníčka Obecného úradu v Kružľovej Iveta Mackaničová informuje obyvateľov obce, ktorí prichádzajú platiť miestne dane.

Starosta Kružľovej Adrián Gužo to vymyslel spolu s obecnými poslancami. „Samosprávy na Slovensku v mesiacoch máj a jún dostávajú najmenšie podielové dane od štátu. Chceme takto motívačne poďakovať, tak sme vymysleli takú vec, že prípadne tie dane môže hneď dostať späť svojou výhrou,“ ozrejmil starosta Kružľovej Adrián Gužo.

Žreby síce negarantujú automatickú výhru, no podľa hovorca Združenia miest a obcí Slovenska je to s nimi podobné, ako aj pri samotných podielových daniach od štátu. „Je to v podstate úsmevné, na druhej strane musíme povedať, že je to lotéria a tam vidíme symboliku, lebo aj samosprávy sú neraz financované ako lotériou, pretože štát im dá kompetencie, no nedá financie a medzičasom ešte štát rozhodne o odpočítateľnej položke, ktorá zníži samosprávam príjmy,“ hodnotil aktivitu v Kružľovej riaditeľ Ústrednej kancelárie a hovorca Združenia miest a obcí Slovenska Michal Kaliňák.

Svidnícka kvetinárka potvrdila, že žreby sú v tomto regióne obľúbené a ľudia ich chcú naaranžovať aj do kytíc. „Robila som už kytice cukríkové, lízatkové, teraz sú žrebové. Boli to aj čisté kytičky, že boli v nich len samé žreby so zeleňou. K blahoželaniam predsa prajete zdravie, šťastie, lásku, Božiu milosť, takže to máte všetko v tom, aj to šťastie je v kytičke vsunuté,“ usmiala sa kvetinárka Ľuboslava Oleára.

Na žreby teraz lákajú aj pri platení daní z nehnuteľnosti či poplatku za odpad.

Teda aspoň v Kružľove. Kto naraz nemá, môže platiť aj na splátky. „Ľudia sú veľmi prekvapení a možno aj potešení. Spustili sme dane len minulý týždeň a zatiaľ sa to osvedčilo,“ povedala Iveta Mackaničová z Obecného úradu v Kružľovej a Michal Hvizd, ktorý v čase našej návštevy prišiel platiť dane, dodal: „Ja bežne platím celú sumu naraz, tak som to urobil aj teraz, no a na žrebe som vyhral päťdesiat centov. Pôjdem však na poštu, vymením si ho za iný a ktovie, možno vyhrám viac,“ usmial sa.

Táto špeciálna akcia v Kružľovej platí do konca júna. Podľa starostu Adriána Gužu by obecnej pokladnici pomohlo, ak by tak urobila aspoň polovica daňovníkov.

Okresné mesto Svidník nad niečím podobným neuvažuje. Potvrdila to PR manažérka mesta Svidník Kristína Tchirová. „V čase pandémie si vážime zodpovednosť občanov k platbe poplatkov a motivovanie k jednorazovému plateniu nateraz nepovažujeme za prioritné.“

Mimochodom, mesto Svidník k 1. januára 2020 evidovalo celkom 3 631 daňovníkov na dani z nehnuteľnosti, výber ktorej bol splnený na 117,17 % zo schváleného rozpočtu, teda vo výške 409 230 eur.

„Plnenie výberu dane za psa bolo vo výške 4 050 eur, čo predstavuje 101,18 % zo schváleného rozpočtu. V minulom roku sa vyberala daň za psa už znížená, v bytovom dome 30 eur, v rodinnom dome 10 eur a za psa chovaného v podnikateľskom objekte 25 eur. V roku 2020 mesto evidovalo 222 psov, z toho je 105 v rodinnom dome, 102 v bytovom dome a 15 v podnikateľskom objekte,“ skonštatoval pre naše noviny vedúci Odboru financií Mestského úradu vo Svidníku Nikolaj Vlčinov a pokračoval:

„Príjmy z poplatku za zber komunálneho odpadu boli vo výške 254 770 eur, čo predstavuje 87,85 % zo schváleného rozpočtu. Toto plnenie ovplyvnili výnimky z platenia z dôvodu dlhodobého pobytu občanov mesta mimo územia mesta, zvýšenia priemerného veku poplatníkov, ako aj celkového poklesu počtu obyvateľov mesta.“

(ps)

V obci Kružľová na žreby teraz lákajú aj pri platení daní z nehnuteľnosti či poplatku za odpad

Podľa starostu obce Adriána Gužu by obci pomohlo, ak by teraz dane zaplatila polovica daňovníkov

Svidník chce vlastné mestské informačné centrum, dočasne bude pri verejných toaletách

Návrh zmien a doplnkov Územného plánu (ÚPN) mesta Svidník č. 10, ktorý predložil vedúci Odboru výstavby, dopravy a životného prostredia Mestského úradu vo Svidníku Viliam Staurovský a ktorý Mestské zastupiteľstvo vo Svidníku na svojom zasadnutí v uplynulú stredu 5. mája schválilo, predpokladá vybudovanie vlastného Mestského informačného centra.

Žiadosť o zmenu ÚPN je v záujme mesta Svidník. Práve mesto navrhuje zmenu z plochy verejnej parkovej a sprievodnej zelene na plochu verejnej občianskej vybavenosti. Po vykonanej zmene bude dotknuté územie pri Dome kultúry vo Svidníku funkčne určené ako stavebný pozemok pre občiansku vybavenosť. Predkladateľ návrhu Viliam Staurovský uviedol, že dôvodom vyvolania zmeny je plánovaná výstavba informačného centra mesta Svidník.

„Oceňujem túto aktivitu, pretože Mestské informačné centrum mesto potrebuje a je to aj taký dlh z minulosti, pretože už dávno sme mali mať vlastné informačné centrum. Chcem však upozorniť, že pozemok, o ktorý ide, je súčasťou Parku Ludvíka Svobodu a ten bol rekonštruovaný v rámci europrojektu, preto neviem, či tam môžeme niečo stavať. Nie je tam ešte nejaká tá ochranná lehota, že do výsledku projektu sa nemôže zasiahnúť?“ pýtala sa poslankyňa Katarína Siváková a podľa primátorky, aj keby to tak bolo, čo v danej chvíli presne nevedela povedať, kým sa zmení Územný plán mesta, tak dá doba určité prejde. „My si potrebujeme pripraviť priestor a treba povedať aj to, že zmena Územného plánu nezaručuje, že tam budeme stavať informačné centrum,“ upozornila

primátorka, no zaujímavé, že práve plánovanou výstavbou informačného centra mesto dôvodilo navrhovanú zmenu územného plánu. „**Nezisková organizácia Dukla destination, ktoré v meste doteraz poskytuje služby informačného centra, je veľmi úspešný projekt, chceme sa im poďakovať za veľmi kvalitné služby, no v tomto roku končí. Do leta preto chceme spustiť prevádzku vlastného informačného centra, pracujeme na prípravných podkladoch, je to náročný proces, no chceme byť pripravení,“** zdôraznila primátorka, ku ktorej sa pridal aj viceprimátor Michal Goriščák.

„**Máme informáciu, že počas sezóny infocentrum Dukla destination otvorené nebude a nebude otvorené ani v budúcnosti. Zriadením mestského informačného centra podporíme turistický ruch, pretože treba pomôcť lokálnym poskytovateľom turistických služieb aj takýmto spôsobom.**“

Poslanca Jána Vooka mrzí, že „**ideme takto zasahovať do parčíka. Ved' by sme možno na začiatok mohli využiť priestory v Dome kultúry, aby sme zbytočne nezasaňovali do zelene.**“

Poslanec Martin Ždiňak sa pýtal, kto bude plniť úlohy informačného centra toto leto.

„**Počas tohto leta bude informačné centrum umiestnené oproti Domu kultúry, teda pri pamätníku Česko-slovenskej republiky. A pokiaľ ide o využitie priestorov v Dome kultúry, ja si myslím, že infocentrum potrebujeme vytriahnuť von, aby bolo viditeľné pre všetkých. Chceme moderné a funkčné turistické informačné centrum,**“ povedala primátorka Svidníka Marcela Ivančová.

Podľa poslankyne Kataríny Siváovej je jasné, že mesto potrebuje informačné centrum. „**V minulosti služby informačného centra zabezpečovali subjekty, ktoré boli, takpovediac cudzie, hoci treba povedať, že úlohy informačného centra sa ujali dobre.**“

„**Informačné centrum by aj podľa mňa malo byť atraktívne, mohlo by to byť niečo také ako tu vedľa priestory cestovnej kancelárie Eurotour, lebo inak, často sa stáva, že turisti si o ich priestoroch myslia, že je to infocentrum. Potrebujeme moderné infocentrum, s modernými službami, aby to nebolo len o z Facebooku skopirovaných informáciách,**“ povedala ešte poslankyňa Katarína Siváková.

Poslanec Michal Ilkanin, ktorý v mi-

nulosti dlhodobo pôsobil ako riaditeľ spomínanej neziskovej organizácie Dukla destination. Ocenil prístup mesta a zhrnul aktivity, ktoré Dukla destination v minulosti robila. „**Chcem zdôrazniť, že to všetko táto nezisková organizácia robila bezplatne, takže mesto to nestálo nič. A vyprosil by som si sarkastické poznámky v tomto smere,**“ povedal Michal Ilkanin a Katarína Siváková reagovala, že by si v žiadnom prípade nedovolila do vystúpení na pôde mestského zastupiteľstva vnášať nejaké osobné spory. „**V žiadnom prípade to nebola sarkastická poznámka, ja by som sa rada dožila toho, aby infocentrum plnilo svoje úlohy hlavne v časoch, keď to turisti najviac potrebujú, a to i cez víkendy,**“ upozornila Katarína Siváková, na čo Michal Ilkanin zareagoval, že infocentrum Dukla destination bolo otvorené aj počas víkendov.

No a v rozprave ešte vystúpil poslanec Jozef Popernik, ktorého zaujímalo, aký je plán s mozaikou, ktorá stojí na pozemku, na ktorom by v budúcnosti mesto malo postaviť mestské informačné centrum. „**Počíta sa s ňou? Bude opravená,**“ pýtal sa Jozef Popernik a primátorka

Predkladateľ návrhu Viliam Staurovský uviedol, že dôvodom vyvolania zmeny je plánovaná výstavba informačného centra mesta Svidník

uviedla, že takéto pozostatky architektúry z minulosti by mali byť ponechané. „**Ak teda budeme definitívne rozhodnúť, že to tu bude, tak sa budeme snažiť to zakomponovať aj tú mozaiku do celého projektu,**“ povedala primátorka.

Mestské zastupiteľstvo vo Svidníku napokon návrh na zmenu Územného plánu mesta schválilo, za boli všetci jedenásti poslanci. Ešte do leta bude mestské informačné centrum zriadené na už spomínanej ploche pri tzv. pamätníku na pláci, teda v blízkosti verejných toaliet, no v budúcnosti by malo stať novučičké na ploche cez cestu, teda priamo pri Dome kultúry.

(ps)

Mladá Svidničanka Kristína Plášková si v prešovskom PULS-e a v muzikáli plní svoje sny

Svoju tanečnú cestu som začínala v Základnej umeleckej škole vo Svidníku, najprv pod vedením Márie Sopkovej a neskôr pod vedením Márie Cimbovej. Hovorí, že absolvovanie ZUŠ jej prinieslo do života množstvo tanečných, ale aj iných skúseností. Svidničanka Kristína Plášková zdôrazňuje, že práve to jej otvorilo cestu na pokračovanie v štúdiu na Konzervatóriu v Banskej Bystrici.

„Túto školu som si vybrala hlavne kvôli jej vysokej umeleckej úrovni a aj na prijímacie skúšky som šla len s malou dušičkou, no nakoniec všetko dobre dopadlo. Bolo to moje asi najlepšie rozhodnutie a najkrajších päť rokov, ktoré som tam prežila,“ povedala v rozhovore pre naše noviny tanečníčka Kristína Plášková, ktorá aktuálne pôsobí v prešovskom PULS-e.

A to si po ukončení vyššieho odborného vzdelania na Konzervatóriu v Ban-

skej Bystrici dala od umenia takmer ročnú pauzu. „Táto pauza mi však nevydržala dlho, pretože mi začalo chýbať javisko a ľudia v hľadisku. Práve v ten čas bol vyhlásený konkurz na členku baletu do Pul'su, ktorý som úspešne absolvovala, a tak som bola prijatá.“

***

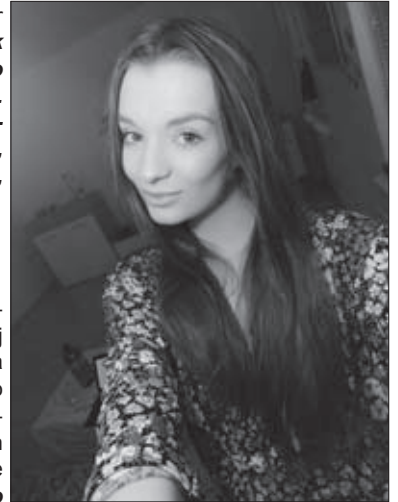
TANEC SKRYTÝ JAZYK DUŠE

Tanec má všeobecne množstvo pozitívnych prínosov pre fyzické, ale aj psychické zdravie človeka. Kristína Plášková hovorí, že pre niekoho je to únik z reality, iní zasa dokážu tanečným pohybom prejaviť a vyjadriť svoje emócie. „Nie nadarmo sa hovorí, že tanec je skrytým jazykom duše. Pociť, ktorý môže umelec zažiť na javisku pred divákmi, je naozaj neopísateľný. Častokrát je práve tento pocit hnacím motorom pre umelca sa zdokonaľovať a robiť to umenie najlepšie ako vie.“

***

ZAČIATKY V PULS-e BOLI ŤAŽKÉ

Rodená Svidničanka v našom rozhovore priznala, že začiatky v PULS-e boli pomerne ťažké, a to hlavne preto, lebo mala za sebou

Mladá Svidničanka Kristína Plášková si v prešovskom PULS-e a v muzikáli plní svoje sny

ročnú pauzu bez tanca. Vraj to bolo rovnaké, ako v každom inom zamestnaní. Zo začiatku ťažšie, no dostala sa do toho.

Prešovský PULS pritom spieva prevažne v rusínčine a ukrajinčine, s čím Kristína Plášková žiadne problémy nemala. „*Rusínsky jazyk mi je veľmi blízky, nakoľko v mojej rodine sa rozpráva aj v rusínskom jazyku,*“ potvrdila Kristína Plášková, ktorá sa aktuálne s ostatnými tanečnicami z PULS-u stala súčasťou nakrúcania nového videoklipu populárnej prešovskej kapely Heľenine oči.

***

SÚČASŤOU NOVÉHO VIDEOKLIPU KAPELY HEĽENINE OČI

„*Táto kapela nás ako PULS oslovila na spoluprácu a tanečnú výpomoc pri natáčaní videoklipu k ich novej skladbe. Bola to zaujímavá výzva, nakoľko tento videoklip chceli natočiť len na jeden záber. Ďalším veľkým zážitkom z tohto natáčania bolo to, že sa klip natáčal priamo v centre mesta v parku, kde si nás okoloídúci ľudia fotili a kamerovali. Nielen jednému človeku sme vyčarili úsmev na tvári. Ja osobne si rada vypočujem skladby od Heľeniny oči, pretože každá skladba má neskutočnú pozitívnu energiu, ktorá sa objaví aj v tejto novej skladbe.*“

***

SPLNENIE SNA - ÚČINKOVANIE V MUZIKÁLI

Pôsobí teda v princípe folklórnom kolektíve, akým PULS bezpochýb je, no plány môže mať rôznorodé. Aj na to sme

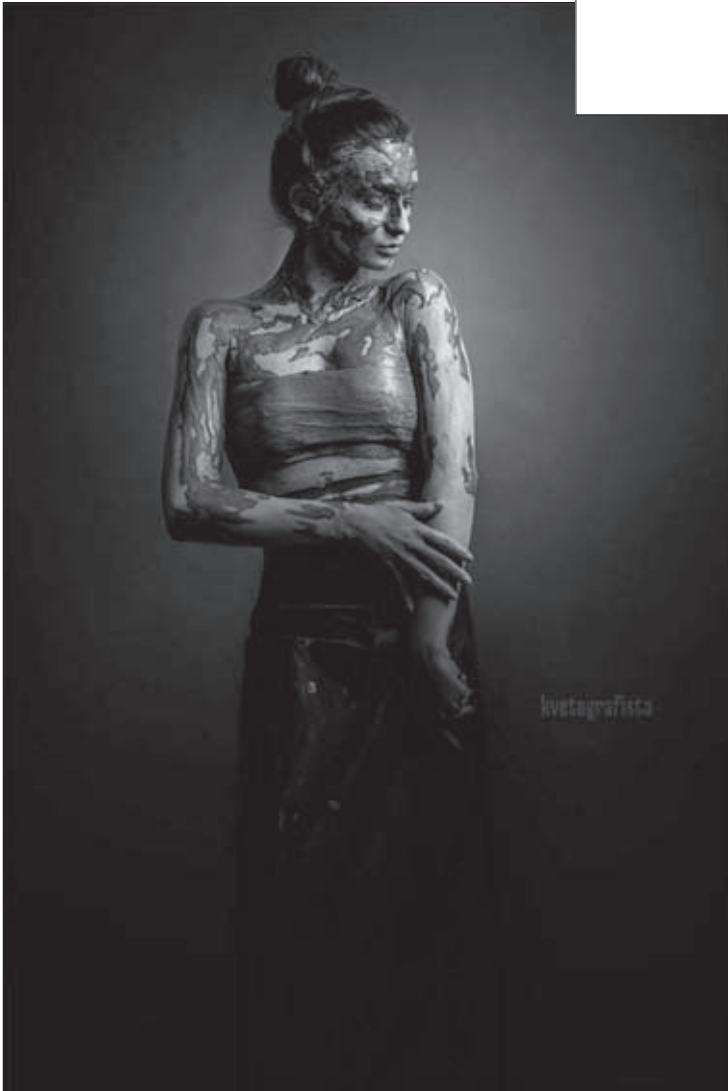
sa mladej Svidničanky pýtali. „*V dnešnej dobe je pomerne ťažké si robiť nejaké plány. Vďaka Pul'su som si mohla splniť svoj tanečný sen, a to je účinkovanie v muzikáli. Je to muzikál svetových rozmerov s názvom Jesus Christ Superstar, ktorý je pod záštitou Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Bohužiaľ, kvôli pandémie, sa účinkovanie muselo na istý čas prerušiť, no verím, že čoskoro sa opäť dostaneme na pódium, a tak si budem môcť svoj sen ešte na nejakú tú dobu naplno užívať,*“ netajila svoje plány Kristína Plášková a v závere nášho rozhovoru sme sa tejto sympatickej mladej slečny, pôsobiacej a žijúcej v Prešove, opýtali aj na jej rodný Svidník. „*Počas štúdia na Konzervatóriu v Banskej Bystrici som domov do Svidníka chodila takmer každý víkend. Teraz, keď pôsobím v*

Prešove, mám Svidník bližšie a tým pádom chodím domov častejšie. Keďže mamka pracuje v zahraničí, tak svoj voľný čas venujem mojej úžasnej babke, s ktorou si vždy rada zahrám karty.“

Dodajme ešte, že pri štúdiu na strednej škole si mladá tanečnica prešla všetkými tanečnými technikami od klasického tanca (baletu), cez ľudový až po moderný. Jej srdcu bol vždy najbližší moderný tanec (súčasný), nakoľko, ako sama hovorí, je to technika, pri ktorej môže tanečník viac rozvíjať svoju osobnosť a kreativitu. „*Avšak ľudový tanec má tiež svoje čaro, nakoľko je plný energie a temperamentu,*“ uzavrela Kristína Plášková.

(ps,

foto: archív Kristína Plášková)

Žijete v zahraničí a nestihli ste sa sčítať? Poradíme vám

Žije v zahraničí a sama sa nesčítala. Teraz vie, čo robiť. Sčítanie obyvateľov na Slovensku je aktuálne vo fáze takzvaného asistovaného sčítania. Spočítať vás už môžu len sčítací asistenti v jednotlivých mestách či obciach. Čo robiť, ak ste dlhodobo za hranicami?

Dospelá dcéra ženy zo Svidníka žije s rodinou 21 rokov v susednom Česku. Povinnosť sčítať sa má však u nás. „**Ona má trvalé bydlisko stále vo Svidníku, aby neprišla o slovenské občianstvo, ale aj tam má, no v Česku má ako trvalý pobyt cudzinca,**“ povedala Svidničanka, ktorej dcéra sčítala sa elektronicky už nemôže. Dá sa to len na kontaktných miestach so sčítacími asistentmi. Svidník ma dvoch.

„**Ludia zatiaľ chodia priebežne, predpokladáme, že si to nechajú na poslednú chvíľu,**“ povedal prednosta Mestského úradu vo Svidníku Miroslav Novák.

„**Je to určené ľuďom, ktorí sú digitálne vylúčení, či už z dôvodu, že nemajú či už mobilný telefón alebo tablet či počítač, prostredníctvom ktorého sa môžu sčítať, prípadne nevedia si pomôcť s obsluhu aplikácie, potom pre ľudí, ktorí sú marginalizovaní a pre starších obyvateľov,**“ ozrejmil úlohu kontaktného miesta svidnícky mestský prednosta Miroslav Novák. O tomto konkrétnom prípade, ktorý sme uviedli v úvode, síce svidnícka samospráva oficiálne nevedela, no ako povedal mestský prednosta, očakávajú rôzne situácie. „**Prax prináša aj takéto anomálie. V tomto prípade čakáme buď na oficiálny pokyn Štatistického úradu alebo občan nech sa obráti na Štatistický úrad sám, ktorý mu poskytne pokyn, ako v danej situácii postupovať,**“ dodal ešte Miroslav Novák.

Štatistický úrad tvrdí, že doba na samosčítanie bola dostatočná a je škoda, keď to ľudia nevyužili. „**Elektronické sčítanie obyvateľov prebiehalo šesť týždňov a pokiaľ spomínaná pani zo Svidníka vlastní mobilný telefón, počítač, nie je digitálne vylúčená, tak sa mala sčítať počas tejto doby,**“ reagovala hovorkyňa pre Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 Jasmína Stauder, podľa ktorej však kontaktné miesta na asistované sčítanie ľuďom žijúcim v zahraničí dokážu pomôcť.

Nemusia pritom cestovať do miesta trvalého bydliska. V prípade ženy žijúcej v Česku je to pomerne jednoduché.

„**Nakoľko kontaktné miesta sa neviažu na trvalý pobyt, takže pani nemusí cestovať až do Svidníka, kde uvádza trvalý pobyt, ale môže si svoju povinnosť splniť kdekoľvek na kontaktnom mieste za hranicami s Českou republikou na Slovensku,**“ vysvetlila Jasmína Stauder. Elektro-

nické samosčítanie prinieslo 86 percentnú sčítanosť obyvateľov. Štatistickí predpokladajú, že takýchto prípadov veľa nebude a tí, ktorých sa to týka, majú šancu do 13. júna.

(ps)

Prednosta Mestského úradu vo Svidníku Miroslav Novák

Výkopové práce pri domoch

Na „Nižnom“ Svidníku je v tieto dni rušno, ulicami postupujú výkopové práce a pokládka káblov. Ide o sprístupnenie rýchleho optického internetu aj pre obyvateľov domov vo Svidníku.

Spoločnosť Spojstav s.r.o. pre investora Slovak Telekom dostala povolenie na zvláštne užívanie zelených pásov, chodníkov, miestnych komunikácií a spevnených plôch za účelom uskutočnenia stavby „FTTH-Svidník-IBV Nižný Svidník“.

Práce na pokládke optických káblov postupujú plynulo, preto očakávame, že stavba bude trvať len nevyhnutný čas a čo najmenej obmedzí bežný život občanov. Ďakujeme milí Svidničania za trpezlivosť pri týchto zemných prácach a tešíme sa spolu s Vami z rýchleho internetu k domom.

Kristína Tchirová, hovorkyňa mesta Svidník

Mestský úrad už otvorili

Otvoril sa už aj svidnícky Mestský úrad. Po pracoviskách polície pre verejnosť, Všeobecnej zdravotnej poisťovne či Sociálnej poisťovne už v takmer bežnom režime funguje aj Mestský úrad vo Svidníku.

PR manažérka mesta Svidník Kristína Tchirová pritom pôvodne avizovala, že v bežnom režime bude úrad fungovať vtedy, keď bude zrušený Núdzový stav. Ten však na Slovensku platí aj naďalej, no a mesto zmenilo názor. „**Úrad mesta reflektuje na uvoľňovanie opatrení, ktoré vydáva štát a preto sme úrad pre verejnosť sprístupnili. V súčasnosti je matičný úrad, klientske centrum a odbory úradu verejnosti otvorené a prosíme len o dodržiavanie epidemiologických opatrení. Maximálne využívanie elektronickej a telefonetickej komunikácie, dezinfekcia, používanie respirátorov v interiéri,**“ povedala PR manažérka mesta Svidník.

(ps)

Čakanie na bicykle

Má to byť v máji, no kedy presne, nevedia. „**Presný termín nám nie je ešte známy, predpokladáme v druhej polovici mesiaca máj, že budú už bicykle na svojich miestach,**“ takto PR manažérka mesta Svidník Kristína Tchirová odpovedala na našu otázku, kedy budeme môcť vo Svidníku využívať služby tzv. zdieľaných bicyklov.

Mesto Svidník na ich zabezpečení a prevádzkovaní spolupracuje s košíčkou spoločnosťou Antik a v uliciach Svidníka mali byť už vlni. Nie sú však dodnes. Dôvodom, bola napríklad aj pandémia koronavírusu. „**Chceli by sme, aby média i verejnosť boli včas informované, termín budeme hneď po dohodnutí zverejňovať, aby si príchod zdieľaných bicyklov s nami užili všetci,**“ doplnila Kristína Tchirová.

(ps, foto: Antik)

Základné otázky a odpovede o asistovanom sčítaní

Úrad verejného zdravotníctva SR vydal súhlasné stanovisko s návrhom Štatistického úradu SR, na základe ktorého sa bude konať asistované sčítanie v termíne od 3.5.2021 do 13.6.2021 na celom území Slovenskej republiky.

Mestá a obce sa pripravili na asistované sčítanie a to hlavne zriadením kontaktných miest a vyškolili aj asistentov.

Ako bude takáto forma sčítania obyvateľov vyzerat' v praxi?

Asistované sčítanie realizuje v súčinnosti so Štatistickým úradom SR samospráva. Je sčítaním, pri ktorom sa používa asistovaná služba, t. j. sčítanie sa realizuje s pomocou stacionárnych a mobilných asistentov. Samospráva na území obce zriaďuje kontaktné miesta. Na kontaktnom mieste je k dispozícii stacionárny asistent, ktorý pomôže obyvateľovi sa sčítať, ak ho o to požiada alebo mu poskytne techniku, aby sa sčítal sám.

Ak nemôžete navštíviť kontaktné miesto máte možnosť objednať si k sebe domov zvoľaním na obec alebo na číslo call centra mobilného asistenta, ktorý vás sčíta v pohodlí domova. Všetky potrebné informácie nájdete na stránke www.scitanie.sk a informovať budú dostupnou a obvyklou cestou aj obce.

Pre koho je asistované sčítanie určené?

Asistované sčítanie je primárne určené pre digitálne vylúčených obyvateľov, to znamená pre tých, ktorí sa z akéhokoľvek dôvodu nemohli sčítať sami prostredníctvom elektronického formulára. Sú to samozrejme starší obyvateľia, marginalizované rómske komunity a obyvateľia bez prístupu na internet.

Čo ak som sa sčítať zabudol?

Pri návšteve kontaktného miesta nebudeme žiadať dôvod, prečo sa obyvateľ nesčítal sám, preto je možné využiť šancu a sčítať sa na kontaktnom mieste. Výhodou kontaktných miest okrem pomoci stacionárneho asistenta je aj to, že sa nevzťahujú na trvalý pobyt v obci, preto ich môže

navštíviť ktokoľvek a kdekkoľvek. Ak ste na víkend na chate môžete sa pokojne prísť sčítať na kontaktné miesto tam, kde práve ste.

Ministerstvo vnútra varovalo pred podvodníkmi. Ako sa môže obyvateľ chrániť?

Je pravda, že kontaktná - asistovaná forma môže lákať podvodníkov. Je podstatné povedať, že pri sčítaní v roku 2021 k vám nikto nechodí proaktívne klopať na dvere ani počas asistovaného sčítania. Neexistujú ani papierové formuláre, len elektronické

sčítanie prostredníctvom tabletu, telefónu alebo počítača. Buď sa sčítate na kontaktnom mieste, kde sa dostavíte sám alebo si telefonicky objednáte k sebe domov mobilného asistenta. Každý mobilný asistent je vybavený preukazom mobilného asistenta, ktorý predloží pri kontakte s obyvateľom. Preukaz musí splniť nasledujúce náležitosti: meno a priezvisko asistenta, identifikátor asistenta sčítania a evidenčné číslo preukazu asistenta.

Totožnosť asistenta, ktorý kontaktuje obyvateľa na základe predchádzajúceho objednania na čísle call centra alebo v obci, je možné si späť overiť zvoľaním na obec. Odporúčame obyvateľom, aby si pri prvom telefonáte s mobilným asistentom vyžiadali od neho jeho celé meno a evidenčné číslo preukazu mobilného asistenta, prípadne aj identifikátor asistenta sčítania. Na základe týchto

údajov je možné si overiť totožnosť asistenta v obci.

Kto môže vykonávať pozíciu asistenta pri sčítaní?

Požiadavky na asistentov stanovuje zákon o sčítaní. Mal by to byť kandidát starší ako 18 rokov, mať minimálne stredné vzdelanie, byť bezúhonný, dôveryhodný, bez záznamu v registri trestov, ovládať slovenský jazyk a aj prípadne jazyk národnostnej menšiny na jazykovo zmiešanom území, kde pôsobí a byť technicky zdatný.

Čo môže po nás žiadať asistent?

Asistent je vybavený tabletom, na ktorom obyvateľa sčíta alebo tablet poskytne obyvateľovi, aby sa sčítal sám. Pokiaľ obyvateľa sčítava asistent môže si vyžiadať pri úvodnej autentifikácii buď rodné číslo alebo zadnú stranu občianskeho preukazu. Žiadne doklady alebo iné písomnosti obyvateľ nepredkladá a asistent ich ani nežiada.

Ako zistí obyvateľ, že skutočne asistent zapísal údaje, ktoré uviedol?

Po vyplnení poslednej otázky elektronicky formulár ponúkne zhrnutie. Toto zhrnutie je potrebné si dôkladne preštudovať, skontrolovať odpovede a prípadne ak nie je obyvateľ spokojný, umožňuje zhrnutie aj opravu konkrétnej otázky. Po prekontrolovaní a schválení zhrnutia môže mobilný alebo stacionárny asistent zaslať formulár do systému. Obyvateľ by si mal následne vyžiadať potvrdenie o sčítaní.

Čo majú obyvateľia robiť ak sa predsa len prihlási pri dverách falošný asistent sčítania alebo majú podozrenie, že sa ich pokúša niekto podviesť?

Jednoznačne treba kontaktovať políciu a upozorniť aj obec. Ministerstvo vnútra SR v rámci prevencie kriminality zverejnilo na svojej stránke telefónne čísla, kde môžu obyvateľia nahlasovať problémové situácie. Opatrnosť je na mieste hlavne vo väčších sídlach, kde je výrazná anonymita, nikoho cudzieho nerpúšťať

do bytu, neposkytovať na telefonickú žiadosť o sebe informácie a overiť si späť asistenta na obci.

Ako sú chránené údaje obyvateľov pri takomto zbere dát?

Na účely Sčítania obyvateľov domov a bytov 2021 bol vypracovaný samostatný bezpečnostný projekt. V jeho zmysle sú dáta hašované, anonymizované a skriptované. Každá osoba, ktorá pracuje s dátami obyvateľov, bola preverená a zaškolená. Na stacionárnych a mobilných asistentov kladie osobitý dôraz aj zákon o sčítaní. V zmysle tohto zákona môže pozíciu asistenta pri sčítaní vykonávať len osoba dôveryhodná, bez záznamu v registri trestov, staršia ako 18 rokov, musí mať minimálne stredoškolské vzdelanie, ovládať materinský jazyk a je vhodné, aby ovládala aj jazyk národnostnej menšiny na jazykovo zmiešanom území.

Okrem toho by mala byť techniky zdatná a ochotná poskytovať obyvateľom pomoc a podporu. Každý asistent zároveň podpisuje dohodu o mlčanlivosti aj po skončení projektu a je poučený o práci s GDPR údajmi.

Ste pri asistovanom sčítaní vybavení aj na špecifické potreby napríklad národnostných menšín alebo rómskych komunít?

V rámci usmernení sme okrem zákonných požiadaviek na to, kto môže vykonávať pozíciu asistenta, či mobilného alebo stacionárneho uvádzali aj napríklad potrebu znalosti jazyka na jazykovo zmiešanom území, pri MRK sme odporúčali obciam, aby boli asistenti vyberaní z radov sociálnych terénnych pracovníkov alebo rómskych hliadok. Podstatné je, aby mal asistent dôveru komunity, kde pôsobí.

Kedy môžeme očakávať výsledky?

Pevne veríme, že prvé základné výsledky budeme mať už v roku sčítania, to znamená do konca roku 2021 a kompletne spracovanie by malo nastať do roku 2024.

(js, pn)

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov aj vo Svidníku

Asistované sčítanie vo Svidníku potrvá 6 týždňov, začalo 3. mája 2021 a skončí 13. júna 2021.

Asistované sčítanie je určené obyvateľom, ktorí sa nemohli sčítať sami a ani s pomocou blízkej osoby. Ide najmä o digitálne vylúčených obyvateľov, starších obyvateľov, obyvateľov v sociálnych zariadeniach a obyvateľov marginalizovaných komunít.

Asistované sčítanie bude realizované 2 spôsobmi:

Obyvateľ môže prísť na Mestský úrad vo Svidníku (kontaktné miesto), kde sa sčíta sám alebo s pomocou stacionárneho asistenta.

Vo Svidníku sú zriadené dve kontaktné miesta:

1. Kancelária č. 14, prízemie oproti Matričnému úradu
2. Kancelária č. 126, 2. poschodie - Adriána Zajarošová

Prevádzkové hodiny kontaktného miesta:

Pondelok až piatok:

07:30 - 11:00, 12:00 - 15:30

Streda: 07:30 - 11:00, 12:00 - 16:00

Obyvateľ môže požiadať o službu mobilného asistenta

Informácie o sčítaní a objednaní mobilného asistenta

Vám radi poskytneme na číslach:

tel. č.: 054 4863 641

tel. č.: 054 4863 610

tel. č.: 054 7521 098

tel. č.: 054 7521 154

Mobilný asistent navštívi obyvateľa doma a pomôže mu sčítať sa.

Požiadať o mobilného asistenta je možné aj prostredníctvom národného „call centra“ 02/20 92 49 19

Spisovateľka Andrea Rimová: Stretávať sa a tráviť spolu čas. Tým môžeme zachrániť náš rusínsky jazyk

Pochádza z Medzilaboriec, bašty rusínskeho života na Slovensku. S rodičmi nikdy nehovorila inak, než rodnou rečou. A hoci v meste nebola rusínska škola, len slovenská, cez prestávku na chodbe deti džavotali iba po rusínsky. Dnes býva, pracuje a tvorí v Bratislave, no pri stretnutí s Rusínmi si nevie predstaviť, žeby rozprávala inak, než svojou rusínčinou. Spisovateľka Andrea Rimová.

Vyrástli ste v rusínskom prostredí, do ktorého však od školského veku vstupoval aj slovenský jazyk. Ako vo vašom živote spolunažívajú tieto jazyky?

Doma sme medzi sebou vždy komunikovali po rusínsky. Je to môj materinský jazyk a páči sa mi. A aj keď sme v škole na hodinách hovorili po slovensky, na prestávkach to bol presný opak. Triedy a chodby zaplavila rusínčina.

Brali sme ju automaticky. So slovenčinou som nikdy nemala problémy. Mám z nej aj štátnice. Moje prvé vyslovené slová však boli v rusínčine. Tento jazyk vo mne dodnes evokuje teplo domova, aj keď žijem v Bratislave.

Kde dnes máte príležitosť hovoriť po rusínsky mimo rodiny?

Tých príležitostí už nie je veľa. Po rusínsky však hovorím s každým Rusínom, s ktorým prichádzam do styku. Pred pár rokmi som bola pozvaná do rusínskeho rádia a bolo to veľmi príjemné. Moderátor relácie pochádza z iného regiónu než ja, ale pociťovala som veľkú súdržnosť, priateľnosť a prirodzenosť.

V rodných Medzilaborciach hovorím po rusínsky prakticky vždy. V obchode, na úrade, v banke, na pošte či v kaviarni. V práci v Bratislave mám milú kolegyňu, ktorá pochádza od Svidníka, a hovoríme spolu po rusínsky.

Absolvovali ste masmediálne štúdiá, viete si predstaviť, že by ste diskutovali v rusínskom jazyku aj o odborných veciach?

Určite, avšak, žiaľ, spisovnú rusínčinu neovládame perfektne. Ako pätnásťročná som odišla študovať na gymnázium do Prešova, kde som potom ostala aj na vysokej škole. Samozrejme, dominovala slovenčina. Potom som niekoľko rokov žila striedavo na grécko-tureckom ostrove Cyprus.

Zlepšila som sa v angličtine, pridružila sa gréčtina a ruština. Momentálne žijem v Bratislave. Moja rusínčina obsahuje veľa slangových výrazov, ktoré by na odbornej pôde mohli pôsobiť rušivo.

Poznáte aj kodifikovanú rusínčinu?

Priznám sa, v práci komunikujem po slovensky a po anglicky a s kodifikovaným rusínskym jazykom neprichádzam do styku často, aj keď veľmi túžim zájsť konečne do Divadla Alexandra Duchnoviča v Prešove. Od viacerých známych som počula, že sú tam úžasné predstavenia. Snáď sa situácia okolo pandémie zlepší, život sa vráti do starých kolají a čoskoro sa mi to podarí.

Ovládate cyriliku?

Nie. Zatiaľ. Prvé roky na základnej škole som síce chodila na ukrajčinu, ale to bolo dávno. Z azbuky poznám len niekoľko znakov. Keby mal deň viac hodín, možno by som ju už ovládala celú, pretože je na zozname vecí, ktoré chcem v živote dosiahnuť.

Na Slovensku ste čoraz známejšia spisovateľka, zatiaľ - slovenská. Pred rokom ste naznačili, že nevyklúčujete raz aj rusínsku knihu. Je to teraz už o niečo reálnejšie?

Rusínsku knihu stále nevyklúčujem. Avšak museli by tomu predchádzať hodiny rusínskeho jazyka, na ktoré momentálne nemám čas. Som mamou tri a polročnej dcéry Barborky, takže rodina je pre mňa najdôležitejšia. Okrem písania pracujem na plný úväzok a vo voľnom čase cestujeme, často aj do Prahy, kde žije moja sestra s manželom a mojimi tromi malými synovcami.

Čím ďalej, tým viac si však uvedomujem, aké je úžasné, že som Rusínka. Keď sa ma pred rokmi v práci opýtali, či ako východniarka hovoríme doma nárečím, s hrdosťou som povedala, že používame rusínsky jazyk.

Rusíni, najmä mladí, sa často ostýchajú hovoriť po rusínsky. Aké to môže mať podľa vás dôvody?

Zrejme chcú zapadnúť medzi kamarátov hovoriacich po slovensky. A možno vnímajú svoj materinský jazyk ako slabinu, keďže Rusíni sú na Slovensku menšina. Opak je podľa mňa pravdou. Ovládať ďalší jazyk navyše je prínosom.

V Bratislave som mala možnosť spoznať zaujímavých Rusínov. Po

zistení, že obe strany ovládajú rusínčinu, sme komunikovali už iba takto. Takmer vždy som mala pocit, že tých ľudí poznám celý život. Akoby sme si boli bližší, lebo nás spája spoločný jazyk.

Rusínski rodičia dnes v drvivej väčšine volia pre svoje deti slovenskú školu. Rusínsku často ani vtedy, ak je v ich obci, lebo chcú, aby ich deti zvládli hlavne slovenčinu. Myslíte si, že títo rodičia idú proti sebe?

Návšteva rusínskej školy v žiadnom prípade nevyklučuje ovládanie slovenského jazyka, všetky programy v televíziách sú v slovenčine, knihy, časopisy, internet... Dieťa má obrovský priestor rozvíjať sa v slovenčine. Navyše s rusínčinou sú si veľmi podobné. Nejde o čínsku školu v maľbej slovenskej dedinke. Rusínčina môže byť aj pozitívny predpoklad pre budúce štúdium ruštiny. Podľa mňa rodičia idú proti sebe, ak sú obaja Rusíni a s potomkom komunikujú po slovensky. Toto nikdy nepochopím.

Ako je to vo vašej rodine?

Môj partner nie je Rusín, preto hovoríme s dcérkou po slovensky, ale nie je jej cudzia ani rusínčina. Od malička ma takto počuje komunikovať s celou rodinou a po rusínsky s ňou hovorí môj otec, za čo som mu veľmi vďačná. Barborka mu rozumie všetko, na čo sa pýta, a odpovedá mu po slovensky, jednoduchšie odpovede však zvládne aj po rusínsky, ak sa jej chce. Je to veľmi milé.

Chcem, aby rozumela deťom na ihrisku aj v mojich rodných Medzilaborciach.

Rusínsky jazyk vymiera. Prepočty podľa klesajúceho počtu mladých,

ktorí ním hovoria, naznačujú, že zanikne do 30 - 50 rokov. Čo by sa dalo urobiť, aby sa zvrátilo?

Je to ťažká otázka. Zamýšľala som sa nad tým už veľa krát. Ak sa tak stane, bude to škoda. Poznám mnohých Rusínov, ktorí žijú v zahraničí. Združujú sa a fungujú ako jedna veľká rodina. Deti učia hovoriť úradným jazykom krajiny, v ktorej žijú, aj rusínčinou.

Pripomína im to domovinu, ktorú opustili kvôli nedostatku práce. Rodiny si pomáhajú, trávajú spolu voľný čas. Možno toto je cesta - viac sa stretávať, komunikovať, propagovať akcie, na ktorých si ľudia uvedomia, že byť iným neznamená byť horším. Nádej, že rusínsky jazyk nevymrie? Tá je vždy. Nádej predsa zomiera posledná.

Prebieha sčítanie obyvateľov. Rusíni sa už v sčítaní pred desiatimi rokmi zviditeľnili tým, že ich počet sa zvýšil a vyšvihli sa na miesto tretej najpočetnejšej národnostnej menšiny. Ako to bude teraz - ste optimistka? Budú mať Rusíni opäť vyššie skóre oproti minulosti?

Nie je dôležité, na akom mieste skončíme po sčítaní, ale aby sme nezabudli na dedičstvo našich predkov. Veľmi si prajem, aby sa zachovali naše krásne tradície, hodnoty a jazyk, aby mal náš jedinečný folklór pokračovateľov a naďalej šíril ducha Rusínov.

Vďaka kreatívnym, húževnatým ľuďom, ktorí sú pyšní na svoju identitu a robia mnohé aktivity v prospech Rusínov, si myslím, že náš odkaz pretrvá.

Pri sčítaní obyvateľstva si do kolóny národnosť hrdo napíšem rusínsku. Vždy som bola Rusínkou a aj ňou ostanem, aj keby ma osud zavial kamkoľvek na Zemi.

Zhovárala sa Táňa Rundesová (foto: archív A. Rimová)

VIZITKA

- spisovateľka Andrea Rimová

Narodila sa v Medzilaborciach. Strednú a vysokú školu - masmediálne štúdiá - absolvovala v Prešove. Niekoľko rokov žila a pracovala na Cypre v hotelovej reštaurácii, po návrate domov sa usadila v Bratislave, kde pracuje v brandži, ktorú vyštudovala.

Vydala 12 kníh v slovenčine, jednu v českom preklade. O mesiac jej vyjde ďalší preklad jedného z jej románov u našich českých susedov.

Moderátorka Lenka Čviriková-Hriadel'ová: Rusínčina mi pripomína letá u babky na dedine

Je Polorusínka a hoci rusínčinu neovláda, má na ňu krásne spomienky spojené s prázdninami u starých rodičov. Ak by mal tento jazyk zaniknúť, bolo by mi to ľúto, hovorí športová moderátorka Lenka Čviriková-Hriadel'ová.

Ste z Humenného. Keďže čiastočne pochádzate z rusínskeho prostredia, zaujímavé je vedieť, či po rusínsky aj hovoríte?

Doma sme hovorili po slovensky. Moja mama je Rusínka, otec pochádza z Púchova. Prázdniny sme však trávil na dedine u mojej babky vo Volici a tam sa hovorilo len po rusínsky.

Takže rusínčinu neovládáte?

Rozumiem úplne, ale hovorím ťažko, lebo neprichádzam s rusínčinou do kontaktu.

Využívate niekedy príležitosť hovoriť doma s mamou týmto jazykom?

Nie. Ale moja mama hovorí po rusínsky výborne a často, keďže na východe má brata. Moji bratrance, ktorí vyrastali na spomínanej dedine, hovoria po rusínsky aktívne.

Medzi divákmi televízie Joj ste už roky známa osobnosť, prezrádzajú to aj viaceré moderátorské ceny. Zažili ste situáciu, že by ste pred publikom hovorili aj v rusínskom jazyku?

Myslím, že toto sa mi nestalo. Ale vždy, keď sa stretnem s Mariánom

Čekovským alebo s Mišom Hudákom, tak si „pobisidijeme“.

Viete si predstaviť, že by ste nejaký televízny program odmoderovali v rusínčine?

Noooo... To by som sa musela veľmi dlho pripravovať.

Čo vás na tomto jazyku bavi?

Pripomína mi detstvo. A mala som ho krásne. Je mi ľúto, že dnešné deti už nezažívajú také, aké sme ho mali my.

Rusíni, najmä mladí, sa veľakrát ostýchajú hovoriť po rusínsky. Aké to môže mať dôvody?

Vôbec neviem. Lebo veď koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom.

Rusínski rodičia dnes často rozmyšľajú tak, že je praktickejšie vybrať pre svoje deti slovenskú, nie rusínsku školu.

Aby vraj deti zvládli hlavne slovenčinu a mali to v budúcnosti ľahšie než s rusínskym jazykom. Myslíte si, že títo rodičia idú proti sebe?

Na to je ťažká odpoveď. Ale myslím si, že základ je slovenčina a svetové jazyky. Už skôr ruština ako rusínčina. Predsa len s ruštinou sa dohovoriať takmer všade na svete. No nedá sa to riešiť takto celoplošne. Je to na

každom rodičovi, ako sa rozhodne, čo bude pre jeho dieťa najlepšie.

Určite viete o tom, že počet najmä mladých ľudí, ktorí používajú rusínčinu, povážlivo klesá. Odhady dospeli k číslam, že rusínskemu jazyku hrozí vymretie do 30 - 50 rokov. Čo by mohlo pomôcť, aby sa takýto vývoj zvrátil?

Veľa rusínskych plesov :-). Ale nie, teraz vážne. Je to asi prirodzený vývoj. Z vlastnej skúsenosti viem, že staršia generácia rozpráva po rusínsky, ale ľudia odchádzajú za prácou do slovenských a iných, zahraničných miest.

Preto sa vytráca. Skúsím navrhnúť v našej televízii nejaké rusínske okienko a my by sme ho spolu s Mišom Hudákom alebo Mariánom Čekovským moderovali. Ja som rada, že moje deti po rusínsky rozumejú. Aspoň to. Bolo by mi ľúto, keby tento jazyk zanikol.

Prebieha sčítanie obyvateľov. Rusíni sa už v sčítaní pred desiatimi rokmi zviditeľnili tým, že ich počet sa zvýšil. Ako to bude teraz - ste optimista? Budú mať Rusíni opäť vyššie skóre oproti minulosti?

Som veľkým optimistom, lebo k tomu výraznou mierou prispievajú aj Kandráčovci, za čo im nesmierne ďakujeme :-).

**Zhovárala sa Táňa Rundesová
(Foto: zdroj TV JOJ)**

VIZITKA
- moderátorka
Lenka Čviriková-Hriadel'ová

Vyštudovala odbor hudobno-dramatické umenie na konzervatóriu v Košiciach.

Od roku 1993 pracuje v médiách, okrem iných pôsobila aj vo Fun rádiu, v Slovenskej televízii i v Slovenskom rozhlase.

Od roku 2002 je športová moderátorka v televízii Joj. Je držiteľkou viacerých ocenení OTO.

Pripravujú nové pravidlá pre preclievanie, začnú platiť od 1. júla

Finančná správa sa intenzívne pripravuje na nové pravidlá pre preclievanie. Začnú platiť od 1. júla a sú súčasťou celoeurópskeho projektu eCommerce. Nakupujúci budú musieť povinne preclievať všetky zásielky z tzv. tretích krajín vrátane podávania colných vyhlásení. Zároveň pribudne povinnosť zaplatiť aj daň z pridanej hodnoty (DPH) pri tovare v zásielkach s nízkou hodnotou. Zmeny sú súčasťou celoeurópskeho projektu eCommerce.

Colné konanie sa od júla stane povinným pre všetky nákupy z tretích krajín. Kupujúci tak budú musieť podať elektronické colné vyhlásenie na všetok dovážaný tovar z krajín mimo Európskej únie.

Pravidlá pre clo sa však nemenia, clo sa zaplatí až pri zásielke s hodnotou presahujúcou 150 eur. Zásielky, ktoré tak budú oslobodené od cla (do 150 eur), bude možné preclievať zjednodušeným spôsobom. Takéto zásielky sa nebudú preclievať v štandardnom režime.

Keďže nepodliehajú platbe cla, klienti finančnej správy budú mať možnosť podávania colného vyhlásenia jednoduchším spôsobom - k dispozícii bude jednoduchý elektronický formulár. Pre použítie tohto formuláru bude platiť jedna výnimka.

Ak bude tovar predmetom spotrebnej dane (napr. alkoholické nápoje) alebo sa budú na tovar vzťahovať zákazy a obmedzenia (napr. výrobky z chránených živočíchov, zbrane a pod.), nebude možné použiť tento jednoduchý formulár,

ale použije sa štandardné colné vyhlásenie.

Finančná správa dokončuje prípravu na zjednodušené podávanie colných vyhlásení. Okrem prípravy špecializovaného portálu eCommerce (pre zásielky do 150 eur) má za sebou užívateľské testovanie nového zjednodušeného formulára colného vyhlásenia.

Umožní klientom elektronicky, rýchlo a najmä jednoducho podať colné vyhlásenie pre zásielky, ktorých hodnota neprevyšuje 150 eur. Pripravovaný sprievodca ich svojimi cieľenými otázkami prevedie celým formulárom a na základe klientami doplnených údajov vyplní formulár za nich. Na konci ho stačí iba elektronicky podpísať a následne podať.

Finančná správa momentálne zapracúva poznatky z užívateľského testovania nového preclievacieho portálu pre zjednodušené podávanie colných vyhlásení. Všetky zásielky z tretích krajín, ktorých hodnota presahuje 150 eur, alebo budú predmetom spotrebnej dane resp. zákazov a obmedzení, budú klienti finančnej správy naďalej preclievať prostredníctvom Centrálného elektronického priečinka (CEP).

Nové pravidlá sa budú týkať všetkých, právnických aj fyzických osôb, ktoré si objednávajú tovar z tretích krajín, napríklad z čínskych e-shopov či zo Spojených štátov amerických. Nové pravidlá eCommerce budú platiť spoločne pre všetky krajiny Európskej únie. Ich cieľom je vytvoriť spravodlivejšie podmienky na trhu a odstrániť narušenie hospodárskej súťaže medzi predávajúcimi/dodávateľmi z Európskej únie a tretích štátov.

Martina Rybanská,
hovorkyňa finančnej správy

Odborová organizácia Technických služieb má nového predsedu

Základná organizácia Odborového zväzu KOVO Technické služby má nového predsedu. Stal sa ním zamestnanec Technických služieb Jaroslav Mazurik. V uplynulých dňoch došlo k podpísaniu kolektívnej zmluvy medzi riaditeľom Technických služieb Lukášom Dubcom a šéfom odborov Jaroslavom Mazurikom.

Pre zamestnancov Technických služieb mesta Svidník, kolektívna zmluva garantuje výsledok vyjednávania medzi zamestnávateľom, teda samotnými Technickými službami a Základnou organizáciou odborového zväzu KOVO Technické služby mesta Svidník. „**Kolektívna zmluva garantuje adekvátny príjem, spravodlivú mzdu za vykonanú prácu, čerpanie finančných prostriedkov zo sociálneho fondu na kultúrne a spoločenské akcie, športové akcie, peňažné príspevky pri životných jubileách,**“ ozrejmil šéf odborov Jaroslav Mazurik.

Zaujímali sme sa aj o to, či garantuje kolektívna zmluva viac dní dovolenky, či 13-ty plat alebo odmeny. „**Áno, kolektívna zmluva garantuje dovolenku vo výmere 6 týždňov, zamestnancovi, ktorý do konca kalendárneho roka dovŕši 33 rokov veku. Základná výmera dovolenky je 5 týždňov,**“ dodal Jaroslav Mazurik, ktorý nás v krátkosti oboznámil s cieľmi, ktoré si Výbor Základnej organizácie Odborového zväzu KOVO stanovil na rok 2021.

„Sú to dva atribúty, ktoré rozdeľujeme na:

1.) Kolektívna zmluva - výsledok vyjednávania pri ktorom dochádza ku kompromisom a vzájomnej dohode pri potrebách zamestnancov a možnostiach zamestnávateľa na strane druhej. A to zamestnancom zaručuje ústava SR čl. 36. citujem: Zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočne na to, aby im

zaručovala dôstojnú životnú úroveň.

2.) Výbor ZO OZ KOVO dohľadá a pripomienkuje zákon č.124/ 2006 z.z. o BOZP. V tomto prípade nepoľavíme v obozretnosti, pretože zdravie a bezpečnosť kolegýň a kolegov je na prvom mieste. Samozrejme, je to aj o zodpovednosti zamestnanca, aby dodržiaval BOZP predpisy, ktoré nám zákon ukladá.“

Podľa samotného riaditeľa Technických služieb Lukáša Dubca kolektívna zmluva je a nástroj ako si jeho kolegovia dohadujú možné podmienky medzi sebou a ich zástupca - v tomto prípade Jaroslav Mazurik, jedná o možnostiach s vedením. „**Na druhej strane ak sa odosobním tak to vnímam takto. V predošlom zamestnaní, kde som pôsobil neboli odbory, no zamestnancom boli garantované určité nadštandardné veci - benefity.**

Napríklad, mobil, notebook, auto aj na súkromné účely, dovolenka navyše, sick day, stravné lístky v nadštandardnej hodnote, multisport karta pre športovanie, doplnkové dôchodkové sporenie, možnosť nákupu tovaru za zvýhodnené podmienky a podobne, vernostné odmeny, koncoročné odmeny, výkonnostné odmeny, príspevky na dovolenku, bonus pri svadbe, bonus pri narodení dieťaťa, bonus pri životnom jubileu a ďalšie. Tieto benefity mali za úlohu ľudí motivovať, budovať lojalitu.

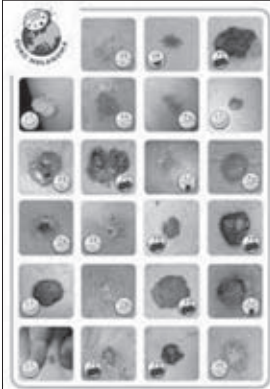
Kolektívna zmluva je nástroj, ktorým chceme do radov Technických služieb mesta Svidník prilákať kvalitných, lojalných, pracovitých a férových ľudí, ktorí budú hrdí na to, že pre Technické služby mesta Svidník pracujú,“ uzavrel riaditeľ Technických služieb mesta Svidník Lukáš Dubec.

(ks)

Vyšetrenie znamienok v DOSTe!

Nechajte si skontrolovať materské znamienko, ako prevenciu pred rakovinou kože. Ak melanóm - znamienko rozpoznáte včas, v počiatkovej fáze nádorového rastu, liečba môže byť úspešná. Ale neliečený dokáže v priebehu mesiacov vytvoriť v tele metastázy, čím potvrdí svoju agresivitu kožnej rakoviny.

Vysoké percento výskytu tohto ochorenia vzniká práve následkom UV žiarenia, pri zvýšenom vystavovaní kože slnečnému žiareniu. Uvádza sa, že ide o šesťdesiat až deväťdesiat percent prípadov. Vyskytnúť sa môže aj na tých častiach kože, ktoré slnku nie sú vystavované. Varovným signálom môže byť zmena veľkosti alebo tvaru znamienka i jeho pôvodného zafarbenia. Pri príležitosti Európskeho dňa melanómu máte možnosť v priestoroch DOSTu, dať si bezplatne vyšetriť znamienka. V tento deň, sa okrem iného, môžete zapojiť aj do tombolovej súťaže.

DOST

Kto daroval krv?

V stredu 5. mája prišlo na Hematologicko-transfúzne oddelenie svidníckej nemocnice v rámci kampane Aj v žltej je dosť červenej, darovať krv 30 bezpríspevkových darcov:

Michal Mňahončák (62), Matúš Mňahončák (30), Michal Široký (58), Dávid Barvirčák (2), Šimon Kačúr (3), Vratko Michalič (5), Štefan Šafranko (13), Ladislav Gajdoš (57), Marta Digoňová (3), Marta Gereková (3), Pavol Liška (4), Štefan Janočko (28), Ján Il'ov (12), Katarína Vašková (3), Alžbeta Vrabľová (3), Marián Lazor (25), Peter Homza (65), Jozef Sabo (14), Peter Palidrab (69), Marek Jesenský (29), Ivana Jesenská (3), Martin Doruľa (35), Viktória Lehocká (2), Ivana Prusáková (8), Ladislav Golenovský (14), Ján Fedák (8), Kamil Hošák (2), Peter Juško (81), Šimon Berezňý (15), Tomáš Berezňý (4).

**Vďaka za Váš šľachetný čin!
Územný spolok SČK vo Svidníku**

Športový riaditeľ TJ Slávia Svidník Ľuboš Macko aj o svojom štarte za Prešov vo finále proti Svidníku

Konečné šieste miesto v extralige a striebro v Slovenskom pohári. Takéto sú umiestnenia volejbalistov TJ Slávia Svidník v nedávno skončenej sezóne 2020/2021. Na našich stránkach ju hodnotíme v rozhovore so športovým riaditeľom TJ Slávia Svidník Ľubošom Mackom.

Aká bola uplynulá sezóna pre TJ Slávia Svidník? Ako ju hodnotíte v extralige i v Slovenskom pohári?

„Poviem to narovinu. Tím, ktorý sme pred začiatkom sezóny zostavili, mal perspektívu vyhrať medailu. Tieto ciele sa, bohužiaľ, nenaplnili. Malou satisfakciou bolo druhé miesto v Slovenskom pohári, kde tím predviedol kus dobrej práce. Chlapci ukázali nasadenie, bojovnosť a obrovskú túžbu vyhrať. Koniec zápasu bol o šťastí, ktoré sa obrátilo v prospech Prešova, ale aj o tom je šport.“

Ako to všetko ovplyvnila pandemická situácia okolo koronavírusu? Ako často ste mali výpadky a karanténu v tíme? Ako klub prešiel celým týmto obdobím?

„Nakoľko korona zasiahla všetkých, niektorých skôr, iných neskôr, nevyhli sme sa jej ani my. Jednému tímu niečo priniesla, inému vzala. Náš klub postihla dvakrát a v tú najnevhodnejšiu chvíľu, priamo vo štvrtfinále, kde sme mali vyrovnaný stav série 1:1 na zápasy.“

Nepodarilo sa nám cez Komárno postúpiť do semifinále a určite na tom mala veľký podiel korona, každopádne sa na to nechceme vyhovárať, keďže aj družstvo Komárna malo veľa pozitívnych hráčov.“

Ako to vyzerá s tímom dnes? Aký je program na najbližšie týždne a mesiace?

„Extraligový tím sa vráti opäť k príprave až začiatkom augusta. Momentálne si užíva chvíľu voľna. Teraz je prioritou mládež, ktorá na celú túto situáciu doplatila najviac. Intenzívne sa venujeme mládežníckym kategóriám, ktoré, dúfam, budú našou budúcnosťou.“

No a vráťme sa k poháru a k samotnému finále. Fanúšikov trochu rozčúľil váš štart v drese Prešova. Vy ste sa však k tomu, teda aspoň sme to nezaregistrovali, doteraz nevyjadřili. Ako to teda bolo?

„Nemal som totižto potrebu sa vyjadrovať. Najbližší vedeli, prečo som spravil, povedzme nepopulárne kroky. Pravda je taká, že kým dohoda medzi mestom Svidník a mnou ako zamestnancom mesta fungovala, na ihrisko som nenastúpil ani v jednom zápase v drese Prešova proti TJ Slávia Svidník.“

Vzhľadom k tomu, že prišli ťažké časy skrz koronakrízu, ktoré ovplyvnili aj mestské financie, nebola so mnou ako s manažérom TJ Slávia Svidník od nového roka predĺžená zmluva.

Treba brať, samozrejme, v tejto neľahkej dobe ohľad aj na mesto, preto mestu ako takému nič nezazlievam. Vzhľadom k tomu, že vedenie klubu počas rozbehnutej sezóny nenašlo

na moju pozíciu adekvátnu náhradu, bol som oslovený zotrvať na nej do jej konca.

Na začiatku sezóny som sa s chalanmi dohodol na určitých podmienkach a nechcel som chlapcov nechať v štiachu. Až do začiatku zápasu Slovenského pohára som bol manažér a snažil sa zariadiť všetko, čo tím potreboval. Na zápas som nastúpil s čistým svedomím ako hráč Prešova.

Viem, že tento krok medzi fanúšikmi svidníckeho volejbalu nebol populárny. Nechal som si nasypať popol na hlavu, avšak rátal som s takýmito reakciami.

Chápem, že ľudia nevedeli, aké kroky sa diali a dejú na pozadí svidníckeho volejbalu. Bola to zrada alebo nie? To nech posúdi každý sám. Nakoniec len poviem, že som pre svidnícky volejbal robil všetko, čo bolo v mojich silách.“

Podme ešte k príprave na novú sezónu a k samotnému tímu. Kto je možno na odchode a kto na príchode?

„Ako som už naznačil, sezóna pre TJ Slávia Svidník nedopadla podľa očakávaní. Z toho plynú teraz následky. Ja vo funkcii manažéra klubu TJ Slávia Svidník nepokračujem. Považujem to za nutnosť, vzhľadom k tomu, že ciele, ktoré som si ja pred sezónou stanovil, sa nenaplnili.“

Nechcel by som predbiehať, ale systém klubu sa musí trochu prenastaviť, ak TJ Slávia Svidník chce premeniť svoje sny na skutočnosť. Na tomto celi však určite budú pracovať už iní. Budem im v tomto úsilí držať prsty.“

No a na záver - aké máte plány na ďalšie obdobie a ostávate možno hrať za Prešov?

„Ako som už spomínal, vo Svidníku už nebudem vystupovať vo funkcii manažéra. Momentálne predo mnou stojí viacero pracovných ponúk. Mojou úlohou je zväzovanie všetkých možností a rozhodnutí sa.“

Nechcem sa vyjadrovať konkrétne, keďže je to v procese riešenia. Isté však je, že plánujem popri iných veciach zostať aj pri volejbale, keďže je to moja celoživotná srdcovka.“

(ps, foto: Ľuboš Macko)

LEKÁRNE, STOMATOLÓGOVIA a LEKÁR

LEKÁRNE

Lekáreň MEDIC SK - MUDr. Pribulu 463/15 vo Svidníku. Pohotovostná služba je do 19. hodiny.

STOMATOLÓGOVIA:

15. a 16. mája: MUDr. A. Kopčová - Nemocnica vo Svidníku.

Kontakt: 054/7860462

Pohotovostná služba je do 19. hodiny.

Stomatologické pohotovostné služby sú cez víkendy a štátne sviatky od 8.00 do 12.00 hod.

POHOTOVOSŤ LEKÁR:

Nemocnica arm. gen. L. Svobodu Svidník, n.o.: Dospelí: 054/786 03 38, Deti: 054/786 05 38.

SVÄTÉ OMŠE, LITURGIE A ZHROMAŽDENIA

GRÉCKOKATOLÍCKA FARNOSŤ SVIDNÍK - MESTO

Pondelok 10.5.: 6.30 * Jozef, Ivetka s rod. (50 rokov života), 18.00 + Zuzana, Vasil' / + Peter Cunder (panychída), Utorok 11.5.: 6.00 Kláštor sestier Baziliánok, 12.00 + rod. Horochoničová Poperniková (Demeter, ária, Anna, Ján, Michal, Jozef a ost. z rod.), 18.00 * Jaroslav s rod., Streda 12.5.: 6.30 * Ľudmila s rod., 18.00 + Anna, Ján, Štvrtok 13.5.: Nanebovstúpenie Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, Myrovanie: 6.30 * Jozef (odpustenie hriechov a ZBP), csl. sv. lit., 12.00 * Za farnosť, 18.00 * Júlia, Viera, Milan, Marek, Katarína, Alexander, Oliver, Ella, Piatok 14.5.: 6.30 + Anna Džupinová, 18.00 + Mikuláš, Michal, Agnesa / + Michal, Margita, (panychída), Sobota 15.5.: 8.00 + Michal Kostik (panychída), Nedeľa 16.5.: 8.00 * Za farnosť, 10.30 * Darina, Alfréd, Nikola, 18.00 * Ján (odpustenie hriechov a ZBP).

Podmienky pre účasť na bohoslužbách: max. počet na bohoslužbe je 70 ľudí (deti v sprievode rodičov sa nepočítajú, môžu sedieť pri rodičoch), rúško na tvári, dezinfekcia rúk, rozostupy (15 m2/osoba).

GRÉCKOKATOLÍCKA FARNOSŤ SVIDNÍK - ZÁHRADNÁ

Pondelok 10.5.: 17.00 + Členov arcibratstva sv. ruženca, Utorok 11.5.: 17.00 + Mária (40 dňová), Streda 12.5.: 17.00 Za zdravie a Božie požehnanie pre Petra a Helenu, Štvrtok 13.5.: Nanebovstúpenie Pána, 7:00 Na úmysel darcu; 17:00 Za farnosť, Piatok 14.5.: 17:00 + Anna, Sobota 15.5.: 7:00 + Viliam, Nedeľa 16.5.: 9:00 za farnosť; 10:00 Na úmysel darcu.

RÍMSKOKATOLÍCKA FARNOSŤ SVIDNÍK

Pondelok 10.5.: 18.00 + Veronika, Ján, Utorok 11.5.: 18.00 ZBP Agáta, Streda 12.5.: 6.30 + rod. Vojtových, 18.00 + Martin, Alžbeta, Štvrtok 13.5.: 6.30 + Tomáš, 18.00 + Anna, Kazimír, Alžbeta, Vladimír, Piatok 14.5.: 6.30 + Ján, 18.00 ZBP Ľubomír, Michal, Peter, Pavol, Martin, Sobota 15.5.: 8.00 ZBP Anton (70 rokov života), Nedeľa 16.5.: 7.00 + Žofia, František, 8.00 ZBP Matúš, 10.30 + Vladimír, Mária, 12.00 + z rod. Turíkových, 18.00 + Ivan.

Pravidlá verejných bohoslužieb: 1 človek na 15 m2. V našom farskom kostole vo Svidníku môže byť na jednej bohoslužbe max. 50 ľudí, preto v nedeľu bude viac sv. omší. O 7.00, 8.00, 10.30, 12.00, 18.00. Respirátor, dezinfekcia rúk, odstup čiže sedenie v každom druhom rade a zároveň odstup medzi sebou navzájom je samozrejmosťou.

SÁLA KRÁĽOVSTVA - JEHOVOVI SVEDKOVIA

Počas mimoriadnej situácie súvisiacej so šírením koronavírusu sa nekonajú zhromaždenia Jehovových svedkov v sále Kráľovstva na Ul. Festivalovej, č. 2042, ale prebiehajú formou videokonferencie, a to každý štvrtok o 18.00 a nedeľu 9.30 hod. Na týchto zhromaždeniach sa môžete dozvedieť akým spôsobom sa Boh spolu s Ježišom o nás starajú aj v dnešnej dobe. Môžete si pozrieť aj webovú stránku www.jw.org, kde je možné si on-line čítať Bibliu a nájsť veľa užitočných rád čo sa týka rodiny aj iných životných situácií. Sú tam tiež zaujímavé videá o ľuďoch, ktorí pochádzajú z rôzneho prostredia a ktorí našli pravé šťastie. Niektorí z nich sú vysoko kvalifikovaní odborníci a vedci, iní boli predtým závislí od drog alebo boli vo väzení, ale zmenili svoj život.

Pokiaľ budete mať záujem sa pripojiť k týmto stretnutiam, prihlasovacie údaje získate na tel. čísle 0918 178 485.

PODDUKLIANSKA KNIŽNICA

www.podduklianskakniznica.sk

od 10. mája 2021

KNIHA, KTORÁ ZAUJME...

SANIGA, Miroslav: V túlavých topánkach slovenskou prírodou. Bratislava, Perfekt 2021. 170 s.

„Jeden júlový podvečer som sa vracal z vrcholu Smrekovice,“ hovorí ujo. „V lese panovala letná nálada. Vtáky pospevovali, aj myši šuchotali v listí. Odrazu som začul podivné zvuky. Zvedavo pozriem tým smerom a čo nevidím?“

Pod smrekom bolo veľké mravenisko a v ňom sa hniezdil hlucháň. Rozhrabával ho, potom sa doň posadil a nechal si do peria vliezť mravce. Až mi nasuchočila husia koža, keď som v ďalekohľade uvidel, ako sa mu pomedzi perie hmýria mravce. Ten si ich sám naberal do našuchoreného peria a nechal ich, aby mu pomohli zbaviť sa drobných parazitov. Videl som, že mu ten kúpeľ v mravenisku spôsobuje pôžitok. Ja som sa striasol už pri pomyslení, že by som sa tam ocitol čo i len na sekundu, jemu to však bolo príjemné.“

Tento príbeh aj ďalšie skvelé príhody so zvieratami, pretkané láskou k prírode, sú ukryté v knihe Miroslava Sanigu. Úžasné fotografie zvierat, zachytených v jedinečných okamihoch, sprevádzajú každú kapitolku. A to nie je všetko. Zaujímavosti o tom, čo sa deje v prírode v jednotlivých ročných obdobiach, pranostiky, hádanky, test a super recepty na záver robia túto knihu naozaj jedinečnou.

OSOBNOSTI UMELECKÉHO ŽIVOTA

STRAŽANOVÁ, Kveta

Kveta Stražanová je slovenská herečka a manželka herca Jozefa Stražana, ktorý zomrel 10. marca 2021 v Prešove. Narodila sa 10. mája 1942 v Zemianskych Kostolnoch. V roku 1959 sa stala členkou spevohry Divadla Jonáša Záborského v Prešove, kde pôsobila až do roku 1961, kedy sa stala členkou činohry DJZ v Prešove. Kveta Stražanová je predstaviteľkou moderného psychologicko-realistického herectva. V prešovskom divadle postupne rástla na protagonistku súboru. Hereckú kreativitu osvedčila už v spevoherných rolách. Svoje dramatické umenie využila stvárnením mnohých zložitých ženských hrdiniek. Svoj komediálny talent preukázala aj na scéne košického divadla. Už v roku 1963 debutovala aj vo filme Tvár v okne, neskôr hrala aj v desiatkach inscenácií, predovšetkým v televíznom filme Nepokojná láska.

MAJSTRI PERA

LAUČEK, Martin (12.5.1732-9.2.1802)

Slovenský evanjelický kňaz, prekladateľ a náboženský spisovateľ. Venoval sa prevažne písaniu náboženskej literatúry. V jeho rukopisnej pozostalosti sa zachoval i obsiahly zväzok životopisov cirkevných dejateľov. Vo svojej pozostalosti zanechal v rukopisoch 4. zväzky kázní a tzv. Collectanea, ktoré tvorí 22. zväzok rukopisného materiálu. Okrem vlastnej tvorby sa venoval i prekladom do maďarčiny (a naopak), písal tiež v nemčine a taktiež z nej i prekladal.

HUMOR JE SOLOU ŽIVOTA

- Advokát obžalovaného sa pýta žalobcu:
- Ste si istý, že páve môj mandant ukradol vaše auto?
- Viete, po vašej obhajobe nie som si istý, či som vôbec mal auto...